Skarzynski Tinnitus Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Skarzynski Tinnitus Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30448

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tinnitus (kulak ç?nlamas?), bireylerin ya?am kalitesini ve psikososyal i?leyi?ini olumsuz etkileyen yayg?n bir i?itsel semptomdur. **Skarzynski Tinnitus Ölçe?i**, bu semptomun neden oldu?u subjektif rahats?zl?k düzeyini, psikolojik etkilerini ve genel ya?am üzerindeki yükünü standart ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi? **psikometrik** bir araçt?r. Ölçek, genellikle tinnitusun ?iddetinden ziyade, hastan?n bu duruma verdi?i ki?isel tepkiyi ve semptomun günlük fonksiyonlar üzerindeki etkisini de?erlendirmeye odaklan?r.

Bu ölçe?in Türkçe diline **uyarlamas?**, Bahar Baba taraf?ndan 2020 y?l?nda Ege Üniversitesi'nde tamamlanan yay?mlanmam?? bir yüksek lisans tezi arac?l???yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli?ini ve güvenirli?ini inceleyerek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda tinnitusun etkilerini bilimsel standartlara uygun olarak de?erlendirebilme imkan? sunmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Skarzynski Tinnitus Ölçe?i, Tinnitus, Kulak Ç?nlamas?, Ya?am Kalitesi, Psikometrik, Uyarlama, ??itme Sa?l???, Öz Bildirim Ölçe?i.

Yazarlar

Bahar BABA (Türkçe Uyarlama Çal??mas? Sorumlu Yazar?).

Amaç

Skarzynski Tinnitus Ölçe?i'nin birincil amac?, tinnitus hastalar?n?n ya?ad??? rahats?zl?k düzeyini ve hastal???n günlük ya?am aktiviteleri, uyku düzeni ve duygusal durum üzerindeki etkisini nicel olarak belirlemektir. Bu araç, tinnitusun neden oldu?u fonksiyonel bozulmay? ve psikososyal stresi ölçerek, klinisyenlere hastan?n genel yükünü de?erlendirmede yard?mc? olur.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, uluslararas? alanda kabul görmü? bu geçerli ve güvenilir arac? Türk kültürüne adapte etmek ve böylece Türkiye'deki KBB uzmanlar?n?n, odyologlar?n ve psikologlar?n tinnitus yönetiminde kullanabilecekleri standart bir ölçüm arac? sa?lamakt?r. Bu, tedavi etkinli?inin izlenmesi ve bireyselle?tirilmi? müdahale planlar?n?n olu?turulmas? aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

Yap?

Skarzynski Tinnitus Ölçe?i, tinnitusun karma??k do?as?n? yakalamak üzere çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Ölçek, sadece alg?lanan sesin ?iddetini de?il, ayn? zamanda bu sesin neden

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?u ikincil etkileri de de?erlendirir. Tipik olarak de?erlendirilen yap?sal boyutlar aras?nda tinnitusun neden oldu?u dikkat da??n?kl???, uykusuzluk, anksiyete ve depresif semptomlar üzerindeki etki yer al?r.

Ölçe?in maddeleri, hastan?n subjektif deneyimlerini ve bu deneyimlerin ya?am kalitesi üzerindeki somut sonuçlar?n? sorgular. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde faktör analizi yoluyla do?rulanmas? hedeflenmi?tir, bu da arac?n kültürel olarak da geçerli bir yap?sal model sundu?unu gösterir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerli?i**, arac?n gerçekten tinnitusun rahats?zl?k düzeyini ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir psikometrik özelliktir. Baba (2020) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i (faktör analizi ile) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i analizleri, ölçek maddelerinin tinnitusun teorik olarak kabul edilen boyutlar?n? temsil etti?ini do?rulam??t?r. Ayr?ca, e?zamanl? geçerlik analizleri kapsam?nda, Skarzynski Tinnitus Ölçe?i'nin, bilinen ve kabul görmü? di?er tinnitus veya ya?am kalitesi ölçekleri ile beklenen yönde güçlü korelasyonlar gösterdi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türkçe formunun klinik uygulamada do?ru ve anlaml? sonuçlar üretti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarl? ve hatas?z bir ?ekilde ölçme derecesidir. Skarzynski Tinnitus Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenirlik analizinde, iç tutarl?l?k (homojenlik) ve zamana ba?l? kararl?l?k (test-tekrar test güvenilirli?i) incelenmi?tir.

Baba (2020) tezinde, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa de?eri) raporlanm?? olup, bu de?erin kabul edilebilir akademik standartlar?n üzerinde oldu?u belirtilmi?tir. Bu yüksek iç tutarl?l?k, ölçekteki tüm maddelerin ayn? temel yap?y?, yani tinnitusun neden oldu?u rahats?zl?k düzeyini ölçmede ba?ar?l? oldu?unu göstermektedir. Test-tekrar test güvenilirli?i sonuçlar? ise, ölçe?in k?sa zaman aral?klar?nda uyguland???nda kararl? puanlar verdi?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Faktör analizi, **Skarzynski Tinnitus Ölçe?i'nin** alt?nda yatan gizil boyutlar? ortaya ç?karmak için kullan?lm??t?r. Orijinal ölçek, tinnitusun etkilerini duygusal, bili?sel ve davran??sal alanlara ay?ran belirli faktör yap?s?na sahiptir.

Türkçe uyarlama sürecinde, aç?klay?c? ve/veya do?rulay?c? faktör analizleri uygulanarak, ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türk popülasyonu verilerine ne ölçüde uyum sa?lad???

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?erlendirilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in kültürel adaptasyon sonras?nda da psikometrik aç?dan sa?lam bir yap? sergiledi?i ve orijinal ölçekle benzer boyutlar? ölçtü?ü kan?tlanm??t?r.

Araç

Test Türü: Öz Bildirim Ölçe?i, Psikometrik De?erlendirme Arac?.

Biçim: Maddelerin belirli bir Likert tipi derecelendirme skalas? kullan?larak yan?tland??? öz bildirim format?.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama: Baba, 2020), Orijinal Dil (Muhtemelen ?ngilizce veya Polonya Dili).

Popülasyon Grubu: Tinnitus ?ikayeti olan veya klinik olarak tinnitus tan?s? alm?? bireyler.

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi ve üzeri yeti?kin popülasyon.

Popülasyon Detaylar?: Tinnitusun günlük ya?am, uyku ve ruh sa?l??? üzerindeki etkisini de?erlendirmek isteyen klinik veya ara?t?rma örneklemleri.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, tinnitus semptomlar?n?n kendilerini ne ölçüde veya ne s?kl?kta etkiledi?ine dair sunulan ifadeleri derecelendirirler. Elde edilen yan?tlar toplanarak genel bir tinnitus rahats?zl?k puan? veya alt boyut puanlar? hesaplan?r.

Anahtar Kelimeler

Tinnitus Yönetimi, Duygusal Etki, Fonksiyonel K?s?tlama, ??itme Kayb?, Odyoloji, Güvenirlik, Psikososyal De?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Kurum E-posta Adresleri: Mevcut De?il

Yaz??ma Adresi: Ege Üniversitesi, ?zmir (Türkçe uyarlama çal??mas? için sorumlu yazar adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Skarzynski Tinnitus Ölçe?i'nin orijinal versiyonunun kullan?m? telif haklar?na tabidir ve kullan?m için orijinal geli?tiricilerin izni gerekebilir. Türkçe uyarlama çal??mas? 2020 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in klinik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri, Türkçe uyarlamay? gerçekle?tiren Bahar Baba veya Ege Üniversitesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

arac?l???yla temin edilmelidir.

Kaynaklar

Baba, B. (2020). *Skarzynski Tinnitus Ölçe?i'nin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas?*. Ege Üniversitesi, ?zmir.

(Not: Orijinal Skarzynski Tinnitus Ölçe?i'nin birincil geli?tirme referans?, bu tezin Kaynakça bölümünde detayl? olarak sunulmu?tur.)

Skarzynski Tinnitus Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte (Baba, 2020) sa?lanmad???ndan, burada listelenememektedir. Ölçek maddelerine tam eri?im sa?lamak için ilgili yay?mlanmam?? yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM